

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.
 Fiókkiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-
 tőzsdéjében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésé-
 ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
 Rosenberg A. cégnél.
Politikai lap.

Lapvezér:
LAT/NOVITS PÁL.
 Felelős szerkesztő:
PETŐ LAJOS

Előfizetési árak:
 Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.
 Tanítóknak, aljegyzőknek, irnokoknak, földmiveseknek és szeré-
 nyebb ávadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor.
 negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden pénteken.

Gróf Tisza István beszéde.

(p.) A képviselőház keddi ülésén jelen volt ama hallgatóknak, akik a politika magasabb, tisztultabb, nemesebb kultusza és a beszédművészet iránt érzékkel bírnak, felejt-
 hetetlen emlékként vésődött a lelkébe az a gyönyörködtető, szívet-agyat megragadó hat-
 talmas beszéd, melyet gróf Tisza István, Magyarország ezidőszert legkiválóbb államférfia mondott.

Ebben a retorikus mesterművében gróf Tisza a szaktudás tökéletességével, a haza egyetemes érdekeinek előbbrevitelét célzó magasrátörő eszmék iránti lelkesedéssel és a vezető államférfi felelősségérzetében kör-
 rültekintéssel, gonddal és óvatossággal tárgyalta azokat az aktuális és izgató kérdéseket, melyek a vallás- és közoktatásügyi tár-
 cával egybe vannak kapcsolva.

Amit gróf Tisza a zsidók szervezetéről mondott, azt a haladás szellemétől áthatott minden hazafias zsidó helyesli.

A tanári fizetésrendezésről való fölfo-
 gása nem kedvezett az egyoldalú, önző osztályérdeknek. Gondolatai, eszméi, érvei a nemzeti kultúrának, a magyarság szellemi tökéjének szóltak, de amellet áthatotta fej-
 tegetéseit a humanizmus melege is. Helyesen és találóan jelezte, hogy szívesen javít a tanárok anyagi helyzetén, de ezért nem munkacsökkenést, hanem megfeszített tevé-
 kenységet vár tőlük. Mert — mint mondta —

»a tanári kar nem helyes uton járt, amikor elzárkózott azon nagy igazság elől, amelyet pedig magyaroknak nem volna szabad el-
 felejtenuk, hogy nekünk, ha azt a nagy célt el akarjuk érni, amely felé minden va-
 lamire való magyar embernek törekednie kell, akkor a társadalom minden rétegében a megfeszített munkát kell nem szóval, de lehetőleg cselekedettel prédikálnunk és hogy e tekintetben a magyar fiatalság előtt a magyar tanári karnak kellene mintaképül állania.«

A tulcsapongó radikálizmus ellen való állásfoglalása is szinpatikus mindazoknál, akik a nemzet nagy javait a veszedelmes tulszásoktól féltik.

Gyönyörűség volt hallani a sajtóra vonatkozó gondolatmenetét. Kritikájában szigorú, de igazságos volt. Mindaz, amit a szenzációban utazó, léhaságot terjesztő, az ideális földadatok teljesítését megkerülő sajtóról mondott, nemcsak a nagyközönség föl-
 fogásával azonos, hanem a sajtó munkásai-
 nak komoly, tisztességtudó részében is vis-
 hangra talál.

Erélyesen kelt ki azok ellen is, akik a felekezeti villongásokat iparszerűen szítják. Emelkedett hangon fordult a hivatott ténye-
 zőkhöz, hogy a vallásbéke megtartása és ápolása érdekében érvényesítsék befolyásukat.

A vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetés további vitájának ez a csillogó esz-

mékkel telített nagyszabású beszéd fog irányt szabni és értékes anyagot szolgáltatni.

Bulkeszi.

Eddigi lamentálásom a pángermánokról, úgy látszik, nem volt ebugatás, mert fölhallatszott a menyországba. Még pedig úgy, hogy a bekövetkezett mozgalmak igazolták e lap élén adott cikkek aggodalmait. Mert csunya zürzavar és zimankós jövő symptomái mutatkoznak odalent a mi szűkebb hazánkban, Bácsme gyében a nemzetiségi izgatók eredményes munkája nyomán. A bácsme gyei ág. hitv. ev. egyházak mostanában választottak ugyanis főesperest és felügyelőt Belohovszky és Rohonyi örökébe és ezen a választáson lett megint nyilvánvalóvá, hogy »valami büzlik Dániában!«

Nekem ezen a választáson nem annyira az az örömteljes eredmény tűnt a szemembe, hogy a megválasztottak közt látom szülőfalum két ellentétes származású, kiváló fiát Wagner G. Adolfot és kissárosi Kiss Gyulát, kiknek egyike, mint elmagyarosodott német, ugyanolyan eréllyel és ugyanott küzd a »magyar« kultúráért, mint amilyen komolysággal és ahol a másik, a magyar dzsentri fárad a magyarság szupremáciájáért. Nem is azt hozom itt felszínre, hogy egy sorban talállok olyan neveket, mint Dedinszky, Lebach, Wagner és Kiss, kiknek mindegyike más nemzetiséget jelent származásra nézve, de mind magyar azért. Valami más motívum az, ami e sorokat kiváltja. Van odalent a Bácskában egy falu, mely minden pángermán mozgalomban, minden magyarelles hecckben kiveszi a részét. Egy csöndes, szélesutcájú, tiszta falu ez, melyet min-

Egy vén kisasszony naplójából.

Írta: Szabó Miklós.

(2)

November 16.

Elmondani mamának a tegnap történeteket. A kezdettel nagyon meg van elégedve. Persze azt nem mondtam meg, hogy én is vissza-
 csókkoltam . . .

Ma kitűnő ebéd volt; ami természetes is. Hiába, a mama minden lehető megtesz a leánya boldogságáért . . .

Takács ur szemmel láthatólag kellemesen volt meglepve és jóízűen evett. A levesnél ugyan még egy szót sem szólt, de a gombamártásnál már rámmosolygott, a pecsenyénél pedig a lábát rátette az enyémmre s végre a krémes piténél sikerült letaposnia a tyukszememet . . .

Mama azt mondta, mikor referáltam neki:
 — Hja, lassu viz partot mos.

Aztán hozzátette:

— Csak addig üsd a vasat, amíg meleg.
 Őszintén szólva, nem értem az összeü-
 gést. De azt hiszem, a mama maga sem érti . . .

November 19.

Már tegezzük egymást. Nem hittem volna, hogy ez a komoly, csöndes ember így tud áradni. Ilyen kacskaringós szerelmi vallomást még egyik szobaurtól sem hallottam . . .

Hiába, aki költő, az költő!
 Nagyon boldog vagyok.

November 22.

Mindennap puszizkodással töltjük a dél-

utánokat. Most már holtbizonyos, hogy a boldondulásig szerelmes vagyok Feribe.
 De ő is belém!

November 23.

Feri ma kíváncsi volt a harisnyakötőmre. Nem akartam megmutatni neki; de erőszakkal megnézte a kiállhatatlan . . .
 Mamának ezt nem is merem megmondani.

November 24.

Feri ma újra szemtelenkedett . . . Nem is ellenkeztem. Ugyis tudtam, hogy hiába volna! Persze, hogy megint a harisnyakötőmmel volt baja . . . Aztán erősen magához ölelt és percekig szívtuk egymás ajkáról a mézet . . . (Ő szokta ilyen költőiesen kifejezni magát. Lassan én is belejövök)

Istenem, nem merek a mama szemébe nézni . . .

November 25.

Mama időszerűnek látta közbelépni az ő csalhatatlannak képzelt módszerével. Egész ebéd alatt a házaselet örömeiről, a családi tüzhely melegségéről és a legenyélet egyhanguságáról beszélt Ferinek. Feri szótlanul evett . . . Délután megmutattuk neki a stafirungomat és mama bizalmasan elmondta, hogy mennyi lesz a hozományom, ha ő és a papa — meghalnak. Feri mindent megdicsért és kezét csókolta a mamának. Jó jel!

Most már biztos, hogy férjhez megyek.

November 26.

Feri a kaszinóban töltötte a délutánt. Azt mondta választmányi ülésen kell részt vennie . . . Nem is veszem rossz néven tőle. Elvégre egy ilyen okos fiúnak mindenütt szerepelnie kell. De azért nagyon unatkoztam nélküle . . .

November 27.

Papától megtudtam, hogy Feri nem is választmányi tag a kaszinóban.

Nagyon össze veszttem vele emiatt . . . de egy csókkal kibékítet a huncut.

Hiába, nem tudok haragudni reá!

November 28.

Mama négy nap óta folyton a házaseletről beszél. Feri nagyon fanyar ábrázattal hallgatja . . . Nem szeretem ezt a gyorsaságot. Nagyon szomorú tapasztalataim vannak a multból . . .

November 29.

Feri nagyon megváltozott. Egész délután hallgatagon ült mellettem és csak egyszer csókkolt meg.

— Miért vagy olyan hideg? — kérdeztem tőle. — Bánt valami?

— Epelázam van! — mondta szárazon és még egyszer megcsókkolt.

Nem tudom milyen betegség lehet az »epeláz«, de nagyon fájhatott szegénykének, mert olyan savanyu arcot vágott, mintha vackort evett volna . . .

November 30.

Ma biztos, hogy nyugtalan álmaim lesznek. Mióta szobaurakat tartunk, hónap végén nekem mindig nyugtalan álmaim szoktak lenni . . .

December 1.

Feri megszökött az éjjel. Ő is olyan alá-
 való, mint a többiek voltak! Nem hittem volna egy költőről!

Mama káromkodik és azt mondja, nem vállal több szobaurat.

Tehát nem megyek férjhez soha?!

(Vége.)

den renitentiája dacára keresztvíz alá tartottak és régi nevével *Bulkesz*-ről *Bulkeszi*-nek kereszteltek el. Szóval magyarosabb nevet adtak neki. Hanem a keresztelés mitsem használt, mert a kisdéd épenugy visit, sivalkodik most is, mint azelőtt. Bulkeszin nem tudják elfelejteni a bajusztalan korszakot, a bő nadrágot, meg a »Hannesz-Jokob« nevű éjjeli őröket. Pedig a bulkesziek igen értelmes emberek s meg se vertek, ha gyermekkoromban kérdeztem tőlük, hogy »hol a bajusz?«; míg Kiskéren alaposan elpöföltek emiatt. Bulkeszi mintája a német jellegnek, a német néptypus legtöbb kiválóságát és kevés fogyatkozását, amilyen a sokszor előforduló korai nőülés, legjobban mutatja.

A bács megyei egyházak főesperes és felügyelő választásán Bulkeszi megint ott ragyogott a nemzetiségi jelöltek választók között. Neki ott kell ragyognia, hisz már mióta betelepült, nem rokonszenvezett a magyarokkal. Hanem azért mégis magyar lett volna Bulkeszi, ha, ha ez a ha nem volna, melyet ezek a gömbölyű karakterek, a makulátlan jellemű izgatók, a nemzetiségi kísértetek belecsempésztek a nemzeti együtt érzés föltételes mondatába.

Tagadhatatlan, hogy e faluban könnyű dolguk volt a pángermán izgatónak. Mert amíg pld. édesapám egy magyar nótá hallatára úgy felpezsdül, mint valami kuruc, addig Bulkeszin azt énekelték és éneklék: »Zu Mantua in Banden der treue Hofer war«... és amikor az öreg »Gerholdtspath«-nak elénekelttem a szájról-szájra járó svéd dalt, a »Harchen mól ehr Schwówe«-t, hát könnyezett az öreg, annyira nekiszólt ez az ősrégi német nótá. Ez a falu nagyon befelé élt e századon keresztül, mióta Németországból idejött, alig jutott érintkezésbe a magyar gondolat és amikor csak tehette, tüntetett ellene. Így 1848-ban is. S azóta is sok botrány, pángermán izgatás és felkorbácsolt magyargyűlölet melegágya volt e község.

Főlöleslegesnek tartom ehelyütt érvekkel dolgozni. Itt vagy az segít, hogy a bulkeszii nép maga látja be idővel félrevezetését és igaztalanságát s szeretettel fogadja magyar iskolájától a magyar ígét, anélkül, hogy német életében megzavartatná, vagy pedig... Azt hiszem, ez a vagy nem szükséges. Csak odakiáltom azoknak, akiket illet: »Videant consules, ne quid detrimenti res publica capiatur!

Molter Károly.

Egyház és község.

— Saját tudósítónktól. —

Bácsalmás, 1911. május 20.

Bácsalmás község képviselőtestülete e hó 4-én megtartott közgyűlésén olyan határozatot hozott, melylyel a katolikus iskolák fejlesztése iránt intézkedett. A határozat föltétlenül kulturális célt szolgál. A katolikus hitközség vezetői azonban mégis sérelmesnek találták azt, mert szerintük a határozat felekezeti jogkörébe vág. Emiatt megfelebbeztették a határozatot *Knebel-spiesz* János megyei és községi képviselővel, aki azt már rendeltetési helyére juttatta.

A felebbezés indokolásának érdekesebb részei ezek:

Alólirott mind a politikai község, mind pedig a róm. kath. hitközség tagja lévén, ünnepelesen tiltakozom az ellen, hogy a politikai községi képviselőtestület tárgysorozatába oly tárgyat vet fel határozathozatal végett, mely hatáskörén kívül esvén, egyesegyedül s kizárólag a róm. kath. hitközség jogkörébe vág s pedig azért, mert az 1893. augusztus 17-én 2544. sz. főhatósági s ugyanez évi november 15-én 54124 sz. miniszteri jóváhagyással törvényesen megalkult róm. kath. hitközségünk alapszabályai 1. §-a értelmében »minden a róm. kath. hitfelekezet hatásköréhez tartozó ügyeinek rendes vezetése és intézése« kizárólag a róm. kath. hitközség joga és kötelessége, hisz ez egyedüli célja létesülésének. Már pedig a róm. kath. hitközségi iskolák fejlesztése csak a róm. kath. hitközség hatáskörébe tartozik s ezért teljesen érvénytelen s illetéktelen nemcsak a határozathozatal, hanem

jogtalanság maga az a vakmerő tény, hogy a politikai községi képviselőtestület e tárgyat tárgysorozatába felvenni merészelt. Tiltakozom ez ellen, — bár utólag — hisz nem tudtam, hogy kimondottan a hitközség dolga az iskolák fejlesztése, mert mint politikai község képviselőtestületének tagja, ily hajmeresztő jogtípárral nem azonosíthatom magamat.

Szükséges föltétlenül a politikai és a hitközség elválasztása. Meg volna ez már régen, ha módunkban volna e fenyegerekeskedést megszüntetni. Ha kettő összekap s nincs jogunkban egyiket sem megfenyíteni, úgy szétválasztjuk őket ugyebár s közibéjük állva választalat alkotni, hogy újból össze ne kaphassanak. Erre kérjük Tek. Vármegyét mint egyik segítő társat, miután a másikhoz t. i. az érseki főhatósághoz ugyan e kérelem intéztetett.

Szükségesnek találtam mind e dolgokat kiemeltően felemlíteni felebbezésemben, hogy Tek. Vármegye lássa, hogy tulajdonképpen miért is késik Bácsalmáson a béke és szeretet hajnalhasadása s miért nem virrad nálunk az eredményes munka biztató napja. Lehet, hogy az a két faktor nem jut ugyan közelebb egymáshoz, — ne is jusson, mert megint baj lesz — de reméljük, sőt megvagyunk győződve, hogy ki-ki közülök saját hatáskörébe helyezze a község boldogítását fogja előmozdítani. Mi katolikusok pedig végre ugyanazon jogokkal leszünk felruházva, melynek birtokában az elenyésző csekély számú zsidó polgártársaink már régen vannak. Azonfelül szorosabb összeköttetésbe jutunk lelkipásztorunkkal is, ki majd nem »saját feje szerint«, mint mondani szoktuk, hanem a mi meghallgatásunk és hozzászólásunk szerint lesz kénytelen — akarva nem akarva — intézni s rendezni minden kath. ügyünket. S így végre valahára — mint említém — betekintésünk lesz mindenhová, amelynek hiánya eddigelé számtalan félreértésre adván okot, sokszor csekélységek miatt a legszenvedélyesebb elkeseredést szülte.

Nászünnep a főispáni családban.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1911. május 22.

A vármegye közszeretben és tiszteltben álló főispánjának családjában örömmel volt folyó hó 20-án.

E napon vezette oltárhoz *Raisz* Sándor Zombor város főkönyvelője, a vármegyei aranyifjúság általánosan ismert és közkedvelt tagja, ifj. bajsai *Vojnits* István kedves és bájos leányát, *Ilonkát*.

Az esküvő fényes keretek között folyt le s az az óriási érdeklődés, mellyel a város közönsége azt kísérte, ismételt-n is impozáns megnyilatkozása volt annak az igaz tiszteletnek, mely a főispán családját és különösen az ő uri személyét mindenkor körülveszi.

Délután 5 órára volt jelezve az esküvő, de már 4 órakor óriási közönség hullámozott a vármegyepalota előtti nagytéren és a Kossuth Lajos utcán. A plebánia templomban ember-ember hátán szorongott s akik már be nem juthattak, a templom előtti teret töltötték be. Pont 5 órakor indult el a menet. 21 szebbnél-szebb magánfogattal vitte a násznépet. — Minden fogaton egy-egy megyei, illetve városi díszhajdu volt. A kocsisort *Falcione* Sándor tarka négyesfogata nyitotta meg, mely a két botos vőfélyt — *Dekker* Oszkárt és *Klemm* Gyulát — vitte, majd a koszorus lányok következtek vőfélyeikkel, utánuk pedig a menyasszony fehér rózsákkal gyönyörűen díszített fogaton násznagyával: *Dungyerschky* Gyóköval. A vőlegény részéről a násznagyú tisztelet dr. *Szemző* Dezső titeli ügyvéd töltötte be.

A polgári esketést a városháza ez alkalomból izlésesen feldíszített nagytermében *Hauke* Imre polgármester végezte, szívéhez szóló szavakkal üdvözölvén a fiatal párt. A lakodalmas menet a városházáról a templomba gyalog ment át a dísz hajduk sorfala között.

Az egyházi szertartást a villanyárban uszó plebániai templomban a menyasszony nagybátyja *Széchenyi* Jenő nagyváradi kanonok, címzetes püspök eszközölte *Fehér* Gyula apátplebános és *Csányi* István káplán assisztálása mellett. A szertartást megelőzőleg a zombori troubadourok zenekara *Luigi* Bodese »*Salve*«-ját játszotta.

A ceremonia végeztével *Széchenyi* Jenő üdvözölte tartalmas és szép beszéd kíséretében a fiatalokat. Végül a troubadourok *Mendelson-Bartholdy* *Nász indulóját* játszották, melynek dallamos akkordjai kísérték ki a fiatal párt a templomból.

Este 8 órakor szűkebb családi körben lakoma volt, melyre 41-en voltak hivatalosak.

Az asztaldiszítést *Geoser* zombori kerész eszközölte, valóságos élő rózsalugassá varázsolta azt át.

Az étlap a következő volt:

Tok és kecsge francia mártással.
Csibe filet faszított körözve.
Sonkás pite velővel és tejfeles buding.
Malac és libapecsénye fejes salátával.
Sütemény, gyümölcs.
Parfait.
Varadi borok és tokaji aszu.

Az esküvő alkalmából egy a fiatal párt, mint az örömszüloket nemcsak a vármegye, de az ország különböző részéből a tisztelők egész serege üdvözölte.

A lakoma még másnap a délutáni órákban is tartott, ami a háziasszony és házigazda lebilincselő szeretetreméltóságára és igazi magyar vendégszeretetére vall.

Erdély—horvát—ujvidéki szinikerület.

A Dmke főtitkára, *Gálovits* Jenő a következő levelet intézte *Matkovits* Béla ujvidéki főispánhoz:

Méltóságos Főispán Ur!

»A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület«, amely József kir. főherceg védősége alatt áll, elhatározta, hogy *Marosvársárhely*, *Déva*, *Ujvidék*, *Eszék*, *Szarvas* városok szövetségével Méltóságod diszelnöksége alatt szinikerületet alakít és a rendelkezésre álló összes eszközökkel és minden erővel munkál, hogy a nevezett városok szinészetét amely e városokban a leghatalmasabb terjesztője a magyar kulturának, új színház építése, szimpártoló egyesület létesítése, kormánysegély kieszközlése elsősorban előkelő társulat biztosítása és egyéb arra vezető alkalmas eszközök által megerősíti és felvirágoztatja.

A magyar szó és a magyar dal temploma a színház és a színművészet lelkes serege a magyarosítás, nemzeti érzés erősítése, fejlesztése érdekében a magyar kultúra vonzó fegyvereivel a leggyönyörűbb eredményeket biztosítja. Ez a tapasztalat vezette kulturegyesületünket arra, hogy megalakítsa az Országos Színészeti Tanácsot, Színészövetséget, majd az Alföld Nevében az Alföldi Szinikerületet. Most pedig erkölcsi és anyagi erejének egész fegyverzetét viszi küzdelembe a D.M.K.E., hogy e nemzetiségek tengerében fekvő gyönyörű magyar városok színművészetét sorsát biztos alapokra rakja, de előkelő színvonalra emelje nivóját és azt felvirágoztassa.

A szövetségelt városok teljes autonóm jogkörrel rendelkeznek továbbra is színészeti ügyei felett, maguk osztják be a városok közönségének igényeihez megfelelőleg színdényüket, kulturegyesületünk csupán létesíti a kerületet és biztosítja az új kerület számára azt a hatalmas erkölcsi és anyagi erőt, amely a városok színművészetének felvirágoztatása érdekében elkerülhetetlenül szükséges.

Erről azzal a nagy kérelemmel értesítjük mély tisztelettel Méltóságodat, kegyeskedjék a tervezett Színészövetség nemes és magaslatos ügyét kitüntető támogatása és pártfogásába fogadni és nagy tekintélyének és hatalmas befolyásának kegyes felhasználásával odahatni, hogy Ujvidék város a D.M.K.E. által megalakítandó színészövetséghez első sorban is a város nagy érdekéből, teikesen csatlakozzék és abba sürgősen belépjen.

Örömmel jelentjük be Méltóságodnak,

hogy a kerület részére, amely már e hónapban okvetlenül megalakul, nagy közbenjárással és fáradsággal már is sikerült a kerület számára biztosítani az ország egyik legelőkelőbb és legjobban szervezett szintársulatát. *Kövessy* Albert országos nevű művészt, a jelenlegi pécsi szinigazgatót nyerte meg a D. M. K. E. arra, hogy minden más város pályázatát mellőzve, kérelmünkre átveszi az új szinikerület vezetését és támogatásunk és munkálkodásunk mellett egész erejével odahat, hogy a Szini-szövetségbe lépett városok szinművészetét legmagasabb nivóra emelje és a közönség legmagasabb igényeit és jogos követeléseit teljesen kielégítse.

A gyönyörű tervet ismétellen Méltóságos Főispán Ur szeretetébe ajánlván, kitüntető szíves sorait mielőbb kérve, fogadják kérem Méltóságod kiváló tiszteletünk őszinte nyilváníását.

A Dmke titkárának eme előterjesztésében foglalt eszmét nem tartjuk szerencsésnek. Semmi szükség arra, hogy Ujvidék város *Déva*, *Marosvásárhely*, *Szarvas* és *Eszék* városokkal alkossan egy körzetet, amikor ugyanezt megteheti első sorban egyes bács megyei városokkal, azután pedig az Alföld nagyobb gócpontjaival. Az utóbbi körzetben jobban érvényesülhetnek művészeti igényei, mert a közös társulatot mozgékonyabbá teheti, jövedelmét erőteljesebben fokozhatja és így a társulat jobb szervezkedésével a művészeti színvonalat inkább emelheti. Gálóvits tervének végrehajtásában nem bizunk. De nem is hisszük, hogy Ujvidék főispánja ehhez csatlakozni.

A bácskai cukorgyár.

A *Magyar Kereskedők Lapja* legutóbbi számában a következőket közli:

„Már jó ideje minduntalan újabb és újabb cukorgyárak alapításának a terve merül föl, de ezeknek a terveknek csak egy kis része vehető komolyan. A bács megyei gazdák még a mult ősszel foglalkoztak egy Bács megyében alapítandó cukorgyár tervével, közben a *Ferenc-csatorna rt.* néhány bácskai és budapesti tőkés bevonásával lanszirozta egy bács megyei cukorgyár alapításának tervét. Majd arról beszéltek, hogy egy, a *Magyar általános hitelbankból*, a *Magyar cukoripar rt.-ból*, a *Deutsch Ig. és fia* cégből és másokból álló érdekelttség fogja a bácskai cukorgyárt fölépíteni. A *Bács megyei gazdasági egyesület* erre elhatározta, hogy csak azt a tervet hajlandó támogatni, amelybe őt is belevonják és amelynél a bácskai gazdák érdekeit kellőképpen figyelembe veszik. Újabbán egy harmadik tervnek a híre is kelt szárnyra. *Latinovits* Pál főispán és *Széchenyi* Emil gróf vezetése alatt állítólag egy kizárólag gazdákból álló érdekelttség *Apatinban* óhajtaná cukorgyárt alapítani napi 8—10.000 métermáza répa földolgozására. A terv, hir szerint, már annyira előre haladt, hogy az alapítók a gépberendezés szállítása végett a brünni gépgyárral érintkezésbe léptek.

A rendszeren jól informált s óvatossággal szerkesztett kitűnő kereskedelmi szaklapnak eme hírében több téves adat van. Nevezetesen nem felel meg a valóságnak, hogy *Latinovits* Pál bármely lépést is tett volna az iránt, hogy a cukorgyár *Apatinban* létesíttessék. *Latinovits* annak a tervnek megvalósításáért buzgólkodik, melynek alapja báró *Vajnyits* Istvánnak a gazdaggyűlésen egyhangulag elfogadott indítványa s mely a gyár létesítését nem nehezíti meg azzal, hogy már előre is, a helyzet előtanulmányozása nélkül, helyhez köti.

Budavár bevételének évfordulója.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1911. május 23.

Az 1848—49-es Honvédegyetek Országos Egyesülete május 22-én ülte meg negyvenedik közgyűlését Pestvármegye székházának dísztermében. Megjelentek arra és *Balogh* Sándor elnök arcképének leplezésére majdnem az összes vidéki honvédegyetek képviselői, továbbá a honvédekön kívül több előkelő család tagja, így

Balogh Sándor dr. központi elnök, udvari tanácsos felesége, az aradi vértanu tábornok leánya: *Schweidel* Sarolta és leánya, *Hegedüs* Gyuláné és számosan. A lelkes hangulatban és rendkívül nagy számmal látogatott ülés végeztévei pedig az Országos Kaszinó külön éttermében diszlakomára gyűltek össze a dicső szabadságharcosaink.

A vidám hangulatban elköltött ebéd közben számos szép felköszöntő hangzott el. *Balogh* Sándor elnök magas szárnyalású szavakkal köszöntötte fel honvédtársait, majd hazaszeregetre buzdította azokat, kik ifju koruknál fogva nem vehettek részt a nagy küzdelemben, így a jelenlevő *Urházy* Sándort, ki szívből jövő válaszában mondott köszönetet az elnöknek a megemlékezésért. Azután *Vértesi* Károly író éltette az elnök.

Vértesi Károly eme megindító szónoki beszéddel üdvözölte az agg harcosokat:

Nagy tiszteletreméltó 48—49-es honvéd urak, nemzeti szabadságharcosok!

Kitűnő és kitüntetett, köztiszteletben álló és köszöretetnek örvendő elnökünknek, méltóságos dr. *Balogh* Sándor urnak a gyűlésteremben és itt sok szép mondása hangzott el. Magyarország honvédnagyjai között eltörpülve érzem magamat, de feleml a hazafias érzés, mely a bölcs elnök okos szavaiból árad felém, megtermékenyíti agyamat az ő gondolatbőségé, mely mindig és mindenütt egyaránt irányít, hogy a költő szavai szerint hasson, alkosson és gyarapítson.

Mit is tudjak én ujat mondani a régi, dicső magyar hadseregnek életben maradt tagjairól, mikor a *honvéd* szó már régen fogalommal vált széles e hazában mindenki előtt. Nincs jelző, nincs hasonlat, nincs fokozat, mely többet fejezne ki, mint az egymagában álló *honvéd* szó.

Mondom azért, hogy nincs nemesebb érzés, nincs áthatóbb szeretet, mint a hazaszeretet szép erénye s ebben a mai, nemzetközivé váló világban olyan jól esik az önzetlen, igaz magyar hazafiakban a hazaszeretet legszébb típusait látni, ebben a fényes uritársaságban itt, a régi magyar honvédek legszebb körében.

Közkívánatra szólok és boldognak érzem magamat, hogy itt, a dicső honvédek színjében, az ünneplők társaságában emelhetek poharat, hogy azzal felköszöntsek a szabadsághősökre. De inkább buzgó imádság akar az most lenni, mert minden igaz magyar hazafinak az a leghőbb, legfőbb kívánsága, hogy a magyarok Istene, mint az élet Ura, a régi, jó magyar honvédek, még sokáig éltesse!

Éljen a tevékeny, ügybuzgó elnök. Éljen ennek az ünneplő honvédtársaságnak minden tagja. Azok is, kik csak lélekben vannak itt, szóval a hazában és az áldott hazán kívül élő minden régi magyar honvéd sokáig éljen!

A honvédek részéről *Técsi* Bálint válaszolt. Végül a honvédek érdemes vezérei közül üdvözölték még az elnök mellett *Szegedy* Maszák *Hugó* agilis főjegyzőt, *Greguss* Lajos buzgó pénztárnokot, id. *Szinnyey* József, a Nemzeti Múzeum igazgató-örét, *Schweidel* vértanu-tábornok unokáját: *Halász* Gedeon drt és *Hegedüs* Gyula drt. Külön dicsérrel emlékezhetünk meg *Galambo* András segédjegyző rendezőről is.

A bajai városi közkórházban.

— Saját tudósítónktól. —

Baja, 1911. május 23.

A mai korszakban, midőn lakosságunk civilisatója óriási léptekkel halad előre, egy kórháznak említése a mindennapi társalgásban nem állítja lelki szemeink elé azon borzongást, amit érzünk mindannyian sok évvel ezelőtt, ha egy vidéki ódon szerű, elhanyagolt állapotban levő kórház előtt mentünk el véletlenül. De ez nem is csoda. Nem is hasonlíthatók manapság a modern kinézésű és berendezésű közkórházak a régiekhez semmiféle tekintetben. Régente alsóbb néposztályunk csak elhanyagolt és gyógyíthatatlan betegségben kereste fel a kórházat, aminek említésétől úgy irtózott, mintha vágóhídra vinnék, honnan nincs többé visszatérés az élők sorába. Valóban a régi kórházak piszkos épületeikkel, bűzös levegőjükkel, félreeső fekvésükben nehezen megközelíthetők voltak s rászólgáltak arra az előítéletre, ahova irtózáva léptek be a betegek;

inkább a gyógyíthatlan és mindenkitől cserben hagyott betegek menekülő helyei voltak azok. A mai modern kórház milyen egészen más. Habár félreeső utcában, de szabad térségen fekvő, jó közlekedő uttal van összekötve a várossal, hogy bármikor bármilyen rossz időben is felkereshető legyen. Külsőleg is csinos, masszív épület, rendszerint parkkal, fákkal és virágokkal elég kedvező benyomást tesz a baja miatt kétségbeesett hangulatban érkező betegre.

Ilyen a bajai közkórház is. Messziről szembeütnek a szép vasrácskerítés, nagy kerttel övezett szép épülettömb. A bejáratnál széles rendezett és kocsibejárásra is alkalmas széles utak láthatók. Az épületbe lépésnél a kapus azonnal felvilágosítást nyújt az idegen tudakozódására. Maga az igazgató-főorvos dr. *Róna* Dezső, a sebészeti osztály vezetője közismert barátságos modorával azonnal lebilincseli az eléje járulókat. Az a páralan tisztaság, az ápoló apácák és segédszemélyzet barátságos viselése a betegekkel szemben, a pontos kiszolgálás, a modern berendezés, kivált a sebészeti osztály műtőtermének kiváló felszerelése és kivitele, a működő orvosok szakképzettsége nemcsak Baja város törvényhatóságának válik dicsőre, hanem az ilyen kórház az ország valamennyi vidéki kórházait közt elsőrangú helyet foglal el. Kiváló szaktekintély különösen a sebészet vezetője, aki egész Délmagyarországon a hassebészet legkitűnőbb művelője, kinek ügyessége messzire elterjedt a környéken úgy, hogy csak úgy tódulnak bizalmukkal feléje az operálandó betegek. Legutóbb is egy fiatal nő, aki először állott a veszélyes állapot előtt, hogy szeretett férjét egy gyermekkel ajándékozza meg, olyan életveszélyes császármetszést végzett kitűnő sikerrel nem a hason át végezve az operációt, hanem a természetes utak tágitását akként eszközölte, hogy úgy a gyermek mint az anya életben maradtak családjaik nagy öröme. S azok hálálkodásuk közepette nem is sejtették, hogy a ritka merészségű és ritka biztonsággal készt vezetni tudó művész-műtő oly operáló modort tanusított e közben, hogy az olyan veszélyes eljárásokból 100 közül alig 3 menekül meg úgy mint jelen esetben, mind a kettő: anya is, gyermeke is egészségesek. Ilyen műtétek végzésének elbírálása csak a szakorvosoknak van fentartva. Épen azért rosszul esik konstatálnunk azon tényt, hogy a vidéki orvosok továbbképzését vezető bizottság a Szeged, Nagyvárad, Pozsony, Sátoraljaúj hely, Gyula vidéki közkórházakban rendezett orvosi kurzusok sorából Baja város közkórházáról megfélekedett, mint olyan alkalmas helyről, ahol a szakképzett erők vezetése mellett különösen a sebészet vezetőjének sokoldalú képzettsége, anyaga, kitűnően felszerelt alkalmatlansága mellett a vidéki orvosok sok szép tudományos tapasztalatot elsajátíthatnának. Reméljük és szeretjük tehát hinni, hogy jövőre a bajai közkórház is a fentiek sorában fog szerepelni, mint a gyakorlati orvostudományok terjesztője! Ugy legyen!

Dr. L.

H I R E K.

A képviselőházból.

Pénteken befejezték a kereskedelmi költségvetés tárgyalását, s nyomban hozzáfogtak a vallás- és közoktatásügyihez. *Kammerer* Ernő előadói beszéde után gróf *Zichy* János miniszter fejtette ki programját, melynek gazdag anyaga hetekig terjedő munkát ad a Háznak.

Zákó Milán, aki már az ülés elején egy bácskai ügyben tárgyalt a miniszterrel és *Balogh* államtitkárral, közvetlen mögötte hallgatta a reformeszmék egész tömkelegét tartalmazó programot. Báró *Vajnyits* István, miután a Ház irodájában a bácskai dolgok nagy garmadájának legsürgősebb részét elintézte, szintén a gróf *Zichy* közelébe húzódott, hogy fültanuja legyen a trónörökös legbizalmasabb embere politikai hitvallásának. Dr. *Zsubory* József, telve attól az aggodalomtól, hogy a kereskedelmi miniszteri változás az általa annyira támogatott baja—apatini vasut megépítését ismét késlelteti, lehorgasztott fővel a középszakaszcucsán foglalt helyet. *Vajnyits* Sándor pedig, aki az V. szakaszban levő helyével sehogy se tud megbarátkozni, a szélsőjobb padjai előtt található gazdátlan székek egyi-

két okkupálta s ott tereferált a munkapárt ifjabb nemzedékével.

Szombaton Cserny Károly munkapárti képviselő mondta el véleményét gróf **Zichy** programjáról. Sok érdekes és okos dolgot mondott. Beszédének voltak azonban olyan részei is, melyek méltán csodálkozást, sőt megütközést keltek. Így azt a furcsaságot is hangoztatta, hogy a magyarországi gör. kel. szerb egyház ügyeinek intézésénél a **konstantinápolyi (!)** patriárcha közbelépését eszközölké ki.

Zákó Milán méltán háborodott föl ezen. Oda is kiáltott a szónok felé igen találóan:

— Semmi közünk a **konstantinápolyi** patriárkához! Van a magyar szerbeknek patriárkája.

Még csak az kellene, hogy a konstantinápolyi patriárka hatáskörét Magyarországra terjesszük ki s hogy a hazafias érzésű **Bogdanovits** Luciának, a tudásban és erényekben kimagasló gör. kel. főpápnak jogkörét csorbítsuk.

De mondott **Cserny** még egy furcsaságot. Azt, hogy a gör. kel. szerb liturgiát változtassák meg, mert 50,000 szerb lélek kívánja ezt. Nagy tévedés, szónoki botlás ez az állítás. A liturgia megváltoztatását nem 50,000, hanem öt szerb se kívánja; de nemzeti érdek se fűződik hozzá.

Ezen az ülésen fölszólt **Bogdan** Zsivkó, a nagykindaiak volt kitűnő polgármestere, aki a szerbeknek egynémely méltányos kivágását hangoztatta. Hatásos fölszólalásán szintizta hazafias érzés volt végig.

A bácskaiak részéről jelen voltak: báró **Vojnits** István, báró **Podmánczy** Endre, dr. **Mikosevits** Kanut, dr. **Zsubory** József, dr. **Konyovits** Dávid, **Vojnits** Sándor és **Zákó** Milán.

Kedden gróf **Tisza** István gyönyörködtette a zsufolóság megtelt ülésterem és karzatok előkelő közönségét. **Tisza** István minden felszólalása ugynevezett »nagy beszéd.« Ezúttal azonban úgy beszélt, hogy ellenfeleit is magával ragadta. Az összes pártok helyeselték és tapsoltak. E beszéddel egyébként vezércikkünkben foglalkozunk.

Ezen az ülésen a bácskai gárdát báró **Gromon** Dezső, **Zákó** Milán, **Dungyerschky** Gedeon, **Vojnits** Sándor és báró **Podmánczy** Endre képviselték.

Tisza előtt **Ostffy** Lajos beszélt, aki a zsidók szervezetének kérdéséről tartott érdekes előadást. Beszédének többi részei nem tudták felmelegíteni a honatyákat, akiknek nagy része tehát a folyósóra menekült. Báró **Gromon** Dezső azonban bent maradt, s sorjában rendezgette a postahalmazt, amivel a képviselőház postahivatala kedveskedett neki. Körülbelül 25 levél volt. Ha hozzávetjük a lakására érkezett levelek nagy tömegét, hát nyugodtak lehetünk aziránt, hogy a palánkai választókerület gondoskodik a népszerű államférfiu szórakoztatásáról.

Szerdán csupán részleges ülés volt, amennyiben az elnök báró **Bánffy** Dezső elpennyhálása után berekesztette a tanácskozást.

— — —
Lapunk mai száma a csütörtöki ünnep miatt, amikor a nyomdamunka szünetelt, 1 nappal később jelenik meg.

Az érsek beigtatása. A kalocsa—bácsi egyházmegye új érsekét, **Csernoch** Jánost június 1 én igatják be hivatalosan. Az ünnepségen **Bács Bodrogvármegye** nagy küldöttséggel képviselteti magát. Ifj. **Vajnits** István főispán és **Michailovits** Kornél alispán eziránt már megtették a szükséges intézkedéseket. Ujvidék város küldöttségét — mint értesülünk — **Matkovits** Béla főispán vezeti.

Az új vármegyei főorvos. Ifj. **Vajnits** István főispán a napokban töltötte be a dr. **Pávlovits** Simon elhunytával megüresedett vármegyei főorvosi állást. Dr. **Thurszky** Pál titeli járóorvost nevezte ki. Az új főorvos eddigi tevékenysége

följogosít annak a föltevésére, hogy mostani exponált állásában is sikeres munkásságot fog kifejteni a közegészségügy terén, ahol a közel jövőben sok a tenni való. Az intéző körök bizalommal tekintenek működése elé.

Az apatini erdőhivatal főnökét, Párnay Attila erdőtanácsost a király **főerdőtanácsossá** nevezte ki. **Párnay** ezt az előléptetést szakavatott, odaadó, lelkiismeretes tevékenységével érdemelte ki. Apatinban nagy örömet kelt az előléptetés híre.

Egy adótárnok jubileuma. **Pápai** István palánki kir. adótárnok a napokban ülte meg hivatalnokai tevékenységének huszonötödik évfordulóját. A derék férfiúnak nagyszámu tisztelői ez alkalomból társasvacsorát rendeztek, melyen számos felkészítőben fejezték ki az iránta érzett szeretetet és becsülést.

A palánki járásbíróóság ügykezelését vizsgálta meg a napokban **Csarsch** Dezső ujvidéki törvényszéki elnök. Mindenütt rendet és pontosságot észlelt s így a járásbíróóság ideig. kitűnő vezetőjének, dr. **Pető** János járásbíróának a legmelegebb elismerését nyilvánította.

A kulai adóhivatal köréből. A pénzügyminiszter **Folding** Ignác kulai adóellenőrt pénztárnokká nevezte ki és Kevevárra nevezte át.

Ebéd Rohonyi Gyula tiszteletére. **Sevits** Mitrofan ujvidéki gör. kel. püspök **Rohonyi** Gyula államtitkár, a szerb egyházi kongresszus királyi biztosa tiszteletére ebédet adott, melyen **Matkovits** Béla főispán is részt vett.

Főszolgabíróválasztás. **Argalás** Samu palánkai földinket a krassó-szörénymegye **bozovicsi** járása főszolgabírájává választották meg a napokban.

Uj ügyvéd Hodságon. Dr. **Willmann** Mátyás Budapesten az ügyvédi vizsgát sikerrel letette és ügyvédi irodáját **Hodságon** nyitotta meg.

Mérnöki irodaát helyezés. **Vadász** Pál okleveles építésmérnök, ki Baján ebben a minőségében 10 éven át működött, Szabadkára költözvén, mérnöki irodáját **Damjanics-utca** Haverda-féle házban megnyitotta (telefon szám 603) és elvállal minden szakmájába vágó műszaki munkát, ugymint épületek tervezését, mindennemű földmérést, parcellázást stb.

Csurog község házvétéle Csurog község képviselőtestülete a napokban megvette a község számára dr. **Markovits** Soma orvos házát 26000 koronáért.

Irnokválasztás Adán. Adán községi irnokká öt pályázó közül **Szebényi** Kálmán nemesmiliticsi irnokot választották meg.

Hítfelekezetek segélyezése. **Zsabya** község képviselőtestülete a napokban a hitfelekezeteknek a következő segélyeket juttatta: A gör. kel. hitközségnek 12000 koronát, a rom. katolikusoknak 6000 koronát, az ág. evangélikusoknak és az izraelitáknak 1000—1000 koronát.

Dr. Lieli József temetése. Hódságról írják nekünk: Dr. **Lieli** temetésén az orvosok meghatóan nyilvánították elhunyt kartársuk iránt érzett kegyeletet. Közülük heten jelentek meg a szomszédos községekből, nemcsak a maguk nevében, hanem a **Bácsbodrogvármegyei Orvosfiókszövetség** képviselőtestületében. A fiókszövetség nevében testületileg tisztelegtek a temetkezési nap reggelén a gyászborult családnál, hogy a maguk s a fiókszövetség nevében részvétüket nyilvánítsák a könnyekbe olvadó özvegynek és az egyedüli nagy fiúnak. Ugyancsak a fiókszövetség nevében koszort helyeztek el az elhunyt kartárs ravatalára az egyszerű felirattal: »A bácsbodrogvármegyei orvosszövetség szeretettel, hű tagtársának«. A szövetség elnöke, dr. **Pertschy** Ferenc, a sírnál rövid, de mindenkit könnyekig megható gyászbeszédében bucsuztatta el a boldogult bajtársat.

A zombori Erzsébet szoborra Kula község 50 koronát szavazott meg.

Az adai tüzoltóság javára az ottani fiatalis a napokban mulatságot rendezett, mely 84 kor. tiszta jövedelmet eredményezett.

A bácsmegyei galamblovó egyesület idei versenyét — **Matkovits** Béla főispán meghívására — Ujvidéken rendezte. Ez ügyben a napokban értekezlet volt, melyen a főispánon kívül, dr. **Demetrovits** polgármester, **Nikolits** főszolgabíró és **Geyer** Péter cservenkai nagybirtokos, az egyesület elnöke vettek részt.

Az Országos Orvosszövetség Bács-Bodrogvármegyei fiókjá e hó 28 án Zomborban, a vármegyháza nagytermében tartja meg ez évi rendes közgyűlését délelőtt 10 órakor a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki jelentés.
2. A közigazgatás és társadalom szerepe a

gümőkór elleni küzdelemben. Előadó: dr. **Rényi** József tb. vármegyei főorvos, a fiókszövetség ügyvezető elnöke.

3. A szegényügy rendezése. Előadó: dr. **Spitzer** István fiókszövetségi titkár.

4. A közokházak kérdése. Előadó: dr. **Róna** Dezső a bajai közokház igazgatója.

5. Jövő évi közgyűlés helyének kijelölése.

6. Pénztáros és a számvizsgáló bizottság jelentései.

7. Az ideai költségvetés és a tagdíj megállapításai.

Délután egy órakor társasbéd az Elefánt szálloda külön termében.

Ezen közgyűlésen a megyei és városi hatóságok fejei is megjelennek és vendégeket szívesen látunk.

A közgyűlés lefolyása annál érdekesebbnek ígérkezik, miután a tárgysorozaton a megyei közigazgatás jövődéli közegészségügyi teendőire vonatkozó életbevágó kérdések szerepelnek.

A közgyűlést megelőzőleg az orvosszövetségi fióknak választmánya tartja közgyűlését e hó 28 ad Zomborban, a vármegyháza kistermében délelőtt fél 8 órakor. Tárgyai:

1. Az országos orvosszövetség elnökségének leiratai a pénztárorvosi kérdésben.

2. Orvosi titoktartás és a pénztárorvosok jelentései.

3. A közgyűlés előkészítése.

4. Indítványok.

Ezt követi a tudományos szakosztály ülése, melyen dr. **Holländer** Dávid kulai községi orvos betegbemutatással kapcsolatban előadást tart e címmel: Sulyos malária esetének gyógyulása salvarsan-injectiókkal.

Házasságok. **Devich** Jenő eljegyezte **Vermes** Boriskát, **Vermes** Vince temerini jegyző leányát.

Ifj. **Ungár** József gépészmérnök és földbirtokos eljegyezte **Vámosi** Ilonkát, **Vámosi** Manó bácsszentiváni földbirtokos leányát.

Wunder Árpád karánsebesi cs. és kir. százados eljegyezte **Égi** Irma apatini tanítónőt.

Dr. **Szabó** János járásbíróági jegyző a napokban tartotta esküvőjét **Csarsch** Mariskával, **Csarsch** Dezső ujvidéki törvényszéki elnök leányával.

Xantus Gábor zombori főgimnáziumi tanár eljegyezte **Mayer** Terézt, **Mayer** István zombori kereskedő leányát.

Dr. **Medveczky** Gyula e hó 18-án tartotta esküvőjét **Korény** Ellával, özv. **Korény** Béláné leányával Hodságon.

Fodor Lipót debreceni kereskedő eljegyezte **Pilischer** Rózsit Óbecsén.

Rosenfeld Mayer kolozsvári takarékpénztári igazgató a napokban tartotta esküvőjét **Tenner** Mancikával Óbecsén.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk **Hoffmann** Mihály özvegye 30 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

Költségjegyzék-unikum című, lapunk legutóbbi számában közölt híreinkre vonatkozással a következő sorokat kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Engedje meg, hogy a Röder Frigyes bulkeszi jegyző költségjegyzékéhez hozzászóljak és a lekötött másolatnak néhány hibájára figyelmeztessék. Ugyanis a 32. tétel nem 20 korona, hanem csak 2 korona; továbbá a letározási költség nem 167 korona, hanem 167 korona 44 fillér. Azonfelül az első összegezésben tévedtek, amennyiben 100 koronával kevesebbet számítottak, mint amennyit a 1—36 tételek összege kitesz. A helyes eredmény tehát ez: 1160 K. + 100 K. + 44 fill. = 18 K. = Összesen 1248 K. 44 f. Ennyi tényleg a famózus jegyzék végösszege.

Palánka, 1911. május 22.

Kiváló tisztelettel

Dr. Steinmetz Lajos,
ügyvéd.

A bajavidéki rom. kath. tanítóegyesület június 6 án, Baján, a kath. legényegyesület helyiségében tartja folyó évi rendes nagygyűlést. A tárgypont a következő:

1. Elnöki megnyitó beszéd. Tartja **Vajnits** Dániel apát, elnök.
2. A főpártfogó üdvözlése.
3. Tiszújítás.
4. Titkári jelentés. Előterjeszti **Greiner** Gyula titkár.

5. **Török** Ferenc jánoshalmi tanító által kidolgozott: »A helyesírás- és fogalmazás«-ról szóló vitatétel tárgyalása. Előadó: **Schlaghammer** Károly bácsbokodi tanító.

6. Szemléltető abc's olvastatógép, mint elemi népiszkolai szabadalmazott s eng. alatti új taneszköz. Előadó — a feltaláló és utasítás szerkesztő: idb. **Árpásy** János adai rk. tanító.

7. A tanító társadalmi helyzetének rendezése.

A fizetésegyenlősítés (az 1907. XXVII. t. c. revíziója). Előadó: *Greiner Gyula* madarasi tanító.

8. A IV. orsz. kath. tanítói kongresszusra kiküldendő egyesületi két képviselő váfasztása.

9. Mechanikai számoló-olvasó szerkezet, miniszterileg engedélyezett és szabadalmazott új taneszköz. Előadó — a feltaláló *Boda Béla* rigyázi (Zala m.) rk. tanító.

10. Tanítói nyugdíjrevízió. Előadó: *Török Ferenc* jánoshalmi tanító.

11. Állandó pénzügyi bizottság jelentése. Előadó: *Hinger Péter* kunbajai plébános.

12. A bíráló bizottság előterjesztése a beérkezett pályamunkák tárgyában. Előadó: *Drégely Kálmán* mélykúti tanító.

13. A kongresszusi és a jövő évi közgyűlési tétel előterjesztése. Előadó: *Kecskés József* bácsalmási tanító.

14. Indítványok.

A róm. kath. egyházi énekoktatás ügyében a napokban Kalocsán tanácskozás volt, melyen Bácsmegeyből a következők voltak jelen: *A bajai* esperes kerületből: Kuts János bácsbokodi esp., Schlaghammer Károly bokodi t., Bertics József vaskúti kt., Kozák József bátmonostori admin. és Nikolovich Lajos bátmonostori kt. — *A regőcei* esperes kerületből: Eisemann Mihály gádori kt. — *A zombori* esperes kerületből: Rausch Mihály csonoplai kt. és Szántó Károly zombori t. — *Az apatini* esperes kerületből: Gyurkov Pál szondi kt. és Lantos János militicsi t. — *A bácsi* esperes kerületből: Fuchs József hodsági esp., Leszmeiszter Antal hodsági kt. és Lindauer Mikály dernyei kt. — *A palánkai* esperes kerületből: Vidákovich Miklós bács-tóvárosi esp., Jelinek Béla dunabökényi kt., Rubind József boróci kt., Kónig György szépligeti kt. és Reiter István wekerlefalvai kt. — *Az újvidéki* esperes kerületből: Léh Jakab újvidéki k., Sárközi Sándor csurogi kt., Léh Fülöp temerini t. és Reith Mihály tutaki kt. — *A bácsalmási* esperes kerületből: Klanszky Ferenc jánoshalmi esp., Zgama Károly mélykúti pl., Schweitzer Ferenc dr. kasszálási lelkész, Szvetnik mélykúti t. és Bagó István jánoshalmi t. — *A szabadkai* esperes kerületből: Hegedüs Lénárd bajmoki esp., Kőszegi Ferenc bajmoki t., Molnár Ernő csantavéri t. — *A topolyai* esperes kerületből: Bárány Gyula pacséri pl., Bajsai István kossuthfalvai kt. és Ozvald Márton bácsyulafalvai kt. — *A kulai* esperes kerületből: Kersch Mihály kulai pl., Fogl Pál kulai kt. és Stumpfögger György szilbereki kt. — *A zentai* esperes kerületből: Werner Mihály zentai káplán. — *Az óbecsei* esperes kerületből: Csizovszky István óbecsei káplán az esperes nevében és Losonczy Antal óbecsei tanító.

Őrizzük egészségünket. Elég baj — írja garai levelezőnk, — hogy napjainkban köznépünk közegészségére nagyon keveset ad. A házakban csaknem teljesen hiányzik az a helyiség, amely másutt a lakóháztól tiszteletteljes távolságban van ugyan elhelyezve, de azért meg van, mert nemcsak egészségi hanem erkölcsi és szépségtani szempontból is szükség van rá. Ilyen helyiségül a házmögötti szemétdombnak, jobban mondva trágyatelepeknek használt területek, vagy pedig a házak közötti szűk sikátorok szolgálnak, melyek maguktól éretődik, pestises büzt terjesztenek. Azonban szolgáljon a jelenben megelégedésükre, hogy a felsőbb rendelet ez egyszerű nem leit ad acta téve, hanem orvosunk határozott követelésére igen sok házban az ilyen helyek megvalósultak.

Verekedés Bajmokon. Régi virtus ez Bácskában. Nem is legény az, aki nem verekedik különösen vásár alkalmával. Ilyen legény Bajmokon — mint levelezőnk írja — íj. Vujevics Ferenc, aki a f. hó 21-iki országos vásárra Bergman Jánost verte meg a vásártéren, most azonban veszítette, mert Bergman János segítségére ment Lukács József, aki — miután Vujevics ez utóbbit is karján szurta meg — Vujevics Ferencet úgy vágta fejbe a kezében lévő mérlegkörtével, hogy rögtön elesett s eszméletét veszítette. Íj. Vujevics Ferenc többszörösen büntetett egyén, akit a rendőrség most újból följelentett a díszes társasággal együtt.

Kanizsai Ellenőr címen hetilap indult meg Magyarokanizsán. Szerkesztője *Mányi János*. Az újság szokatlan kis terjedelemben jelenik meg.

A tisztességes kereset. Garai levelezőnk írja: A napokban egy kéregető, (*Fechtbruder*) egyik kollégájával Regőcéről Garára jött. Az est szürkületében felkeresték a »Herberget«, hol a vízszintlítés öröme néhány »frakli«-nak tartalmát bevették. Reggeli kakas-szóra folytatása következett. Jó hangulatban kéregetni mentek. A véletlenség úgy hozta magával, hogy a kántornál találkoztak. Az első hétrét görbült testtel várja az alamizsnát, mire a paji szintén megjelent és kalaplevéve kéreget. Az utóbbi, mikor látta, hogy

az egyébként egészséges alak mennyire kifordított, hozzászól: Te Muki mióta vagy ilyen csampás? Ja barátom, szól az álynyomorult, nehez manapság a megélhetés, egy mesterség kevés, mindent meg kell már próbálni az embernek, hogy nyomorult életét *tisztességesen* fenntarthassa.

A Bajmoki Sportegyesület, amely a vidék községeiben az első s amely 3 éves fennállása óta az egyesület lelkes vezetőségének buzgósságából és Bajmok község sportszerető közönségének támogatásával oly szép haladásnak indult, hogy a vidéki városok jó hírű sport egyesületeivel is versenyre kelhetett — most is f. évi június hó 4-én pünkösd napján délután a vásártéri pályán egy 14 számból álló házi versenyt rendez. A program pontok között említést érdemel a 3 kilométeres országúti távgyaloglás, a 6 kilométeres országúti kerékpárverseny és a 400 méteres staféta futás. Az egyes versenyszámok között tréfás versenyek is lesznek. A versenyzők, illetve győztesek között tisztelet tárgyak osztatnak ki. Nevezési határidő június 1-je. A nevezések *Kemény Simon* egyleti titkárhoz Bajmokra címzendők. A verseny után *Farkas Vince* kerthelyiségében kabaréval egybekötött táncmulatság lesz 8 órai kezdettel. Az érdeklődőknek a részletes programot az egyesület elnöksége szívesen megküldi.

A lakodalom vége. Radakov Markó ópalánkai pénzügyi szolgáló leánya folyó hó 13-án tartotta esküvőjét, mely alkalommal — mint levelezőnk írja — az esküvői menetben résztvevő kocsikat és lovakat piros-kék-fehér szeb nemzeti színű szallagokkal díszítették fel. A csendőrség a szallagokat elkobozta és Radakov Markót leányával egyetemben állam elleni kihágás miatt jelentette fel a bíróságnál.

Tűzoltóság Borócon. Borócon folyó évi május hó 13-án alakult meg az önkéntes tűzoltóegyesület negyvenhét taggal. Tisztikara a következő: Elnök *Duptza Kálmán* községi jegyző, alelnök *Stampfer Mihály*, parancsnok: *Lotschpeich József*, alparancsnok: *Duacsek János*, titkár: *Tiefenbach B.*, pénztárnok *Horváth Ferenc*, szer-táros *Folk József*, I. szakaszparancsnok *Pfalsz Ádám*, II. szakaszparancsnok *Reiter György*. A község a legmesszebb menő segélyben részesíti ezt a közhasznú intézményt, hogy azt felvirágoztassa. Öröndetes haladás ez, hogy igen sok községben alakult önkéntes tűzoltóság, mert ennek szükségességét magyarázni, nemes célját ismertetni, hasznos működését hangsúlyozni igazán felesleges dolog. A községi lakosság tehát már öntudatra ébredt, szervezkedik a maga érdekében, közvetve a köz érdekében is, amit hathatósan előmozdít a községi jegyző és a tisztviselő kar buzdítása és jóakarata.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara május 30-án délután 2 órakor a kamarai székház termében teljes ülést tart. A fargysorozatban eme bacsmegeyi tetteleket találjuk: *Töke* Mátyás bajmoki szabómester részére engedélyezett gépek tulajdonába való bocsátásáról. Bács-Bodrogvármegye alispánjának 16676—1911. számú átirata *Kiskér* község hetivásárpénzszedési szabályrendelete tárgyában. (A közös bizottság javaslatával). *Bácsbodrogvármegye alispánjának* átirata *Hódság* községnek még egy országos vásár engedélyezése tárgyában benyújtott kérelme véleményezése iránt. *Szabadka* sz. kir. város rendőrkapitányi hivatalának átirata a szabadkai fajpar r.-t. felszámolás alatt levő szabadkai bej. cég végeladás engedélyezése iránt beadott kérelme tárgyában.

Egy pestmegeyi gyógyfürdőről. »Men-jetek ki a természetes gyógyvizetekhez, mert az a laboratórium felett áll.« E mondás a régebbi időben keletkezett, s hogy mennyire igaz, azt a fürdők egyre jobban való felkarolása bizonyítja. Éppen ezért örömmel adjuk tudomásul, hogy Pestmegeyében, kiskunhalason is van fürdő, melyet — tekintve azt, hogy vasuti fővonal mellett fekszik, — bizonyára hamarosan fel fog karolni a közönség. — A »Sóstó-gyógyfürdő« — úgy nevezik — natron tartalmu, s gyógyhatásáról sziktartaima kezeskedik, s bizonyosságok mindazon élő tanuk, kik a fürdő használatának köszönhetik visszaszerzett egészségüket. — A fürdő kiválólag használ csuz, rheuma, köszvény és kiizzadányok ellen. A görvénykóros mirigydaganatok s nyiló fekélyek gyakori fürdés után tetemesen javulnak. A köszvényes csontdaganatok s kinzó csontszag-gatások rövid idő alatt enyhülnek. Sikere biztos az idült borbajok gyógyításánál. A viszketeg s izzagok gyorsan és gyökeresen gyógyulnak. Végül a női belivar szerveknek bántalmainál legtöbb esetben a fürdést a legszebb siker koronázza. — A fürdő kiskunhalastól ¼ óra távol-ságra van, kissé homokos helyen. A víz fürdés alatt a bőrt veresre festi. — A fürdő árnyas park-ban fekszik, két fürdőházban tizenöt kabinnal. Közvetlen közelében vannak az ujonnan épült

szálloda 29 kényelmes szobával, vendéglő, fedett nyári étkező, táncterem, ovábbá tennisz és tekepálya. — Egészséges homoki levegő, kitűnő ivóviz. Szobaárak a szállodában heienkint 10—15 korona. — A fürdő környékén gyönyörű szőlő és gyümölcsös kertek vannak, az ezekben levő nyári lakásokban a csekélyebb igényű vendégek olasz lakásokat kaphatnak. — Meleg kádfürdő-jegyek: Czin-kád 10 darab 5 korona. Porcellán-kád 10 darab 10 korona. Élmezés hetenként és személyenként 14 korona. Fürdőevad: májustól szeptember 15-ig.

IRODALOM.

Amerikai magyar nóták címen *Pozsár* Antaltól, a kitűnő szegedi zeneszerzőtől két újabb zenemű jelent meg. Az összes zenetechnikára valló hangulatos két dal, melyhez megkapó s irodalmi becsü szöveget a lapunk révén előnyösen ismert *Molvay Aladár* poéta írt, 1 kor. 60 fillérért kapható minden zeneműkereskedőnél. A két nótának — mint halljuk — már nagy a keletje.

Bácskai nóták. Nyolc eredeti magyar dal. Révfy Gézától. Ára 2 kor., 50 fill. — A mai posta szép nótás füzetet hozott nekem, mutatványul. Én mint zenekedvelő, magyar nótá-imádó, azonnal hozzá is ültem a zongorához, megszólaltatni azokat a magyar dalokat, amelyeknek »Bácskai Nóták« gyűjtő címet adott a szerző. Én mondhatom, hogy a cím meglehet elégedve a tartalommal és vizont. Bácskai nótáknak nem lehet akármit, akármilyet elkeresztelni. Nagy tehetség kell ehhez! És ezt csak egy Révfy Géza engedte meg tehetségének, aki már sok, de nagyon sok és alapos tűzpróbákon — értsd: kritikán — ment keresztül. Hiszen minden zenebárát ismeri Révfy Géza. Mennyi melodramát, férfikart, magyar nótát szerzett már a temesvári tanár! Mondom ő megérett arra, hogy nótáit bátran elkeresztelhesse »Bácskai Nóták«-nak. Ő teheti, az ő tehetsége is olyan mint a rónáinkon hullámzó buzakalásztenger. Tehát rokonok: a művész, a dal művésze és a természet, az örök isten művészi természete. Rokonok a szépségben, erőben, és gazdagságban. — A *Bácskai Nóták* erőteljes szép zenéjében Gárdonyi Géza, dr. Lampérth Géza, Molnár Kálmán, Lányi Victor, és Novák Lajos irtak szöveget. (G.)

KÖZGAZDASÁG.

A vetések állása Bácsmegeyében. *Ujvidék:* A vetések a szép száraz, meleg időjárás következtében szépen fejlődnek és a kilátások — úgy buza, mint zabban — elég kedvezőek. Az elmúlt héten reggeli köd jelentkezett, de ez a gazdák véleménye szerint nem volt kártékony hatásu. A tengeri kapálás megkezdődött, de a vetés e cikkben egészséges és fejlődőképességnek mutatkozik. Az utóbbi napok esőzése jó hatással volt a vetésekre.

Óbecse: A buzavetések kifogástalanok. Ed-dig az időjárás mindenben kedvezett. Az esőzés az összvetések további fejlődését előmozdítja. Tengeriben óriási hozatalok vannak.

Mikor fagnak meg a növények? Rein botanikus számos kísérlet után megállapította a hideg azon fokait, melyek mellett a különböző növények megfagnak. Legnagyobb ellentállóképességgel bírnak az alacsony cserépnövények, amelyek 31 fokos hideget is kibírnak. A moszatok 14 és 19 fok között fagnak el; a fák közül a tiszafa 25 foknál, az olajfa már 4 foknál elfagy. Az ibolya 93, a kötör 14 fok hideget bír el. A begónia zöld levele és szára már 22 foknál elfagy. Az ugorka 15, a bab 2, a tengeri és köles 2—3 fok (Celsius) mellett fagy el. Hideg alatt mindig a belső hideg értendő, vagyis a növény hőfokának kell az említett fokokra szállnia, a külső hideg tetemesen nagyobb lehet, anélkül, hogy a növényeknek ártana, különösen akkor, ha a növényeket hótakaró borítja.

Lépfene. Vaskut, Bács és Topolya községben hivatalosan megállapították a lépfenét.

Veszetttség. Bátmonostor, Sztapár, Kula, Herszegszántó, Bezdán községekben és Magyarokanizsán veszetttség lépett fel.

Kartelen kívüli műtrágya. Rosenberg Adolf előnyösen ismert bácsalmási nagykereskedő lapunk mai számában hirdetését tesz közzé, melyben *kartelen kívüli* superfosfátot ajánl.

Rozskávé. A válogatott tiszta rozszemeket 12 óráig lágy vízben áztatjuk, aztán megszártjuk és barnára pirítjuk, mint a rendes kávét, egy finomra vagdalt keserű mandulát adva hozzá.

ami megjavítja az izét, aztán kihűtjük. Megdaráljuk a pörkölt szemeket, de valamivel többet veszünk a rendes kávéból. Kellemes íze van és egészséges ital. Lehet néhány szem valódi jávai kávé is hozzákeverni.

Szerkesztői üzenetek.

G. M., Verseg. A Lónyay-utcában az ev. ref. főgymnázium van, melynek igazgatója Ravasz Árpád. A IX. kerületi polg. leányiskola Mester-utca 23/b alatt van. — A felsőbb leányiskola és leánygymn. Váci-utca 43 alatt van. Igazgatója *Hahóty* Sándor.

Dr. P. F., Szentfűlöp. 1. *Katonai előkészítő iskola* V. Nagykörönd-utca 13. Igazgatója *Fissinger* Jenő ny. szászados. Ez az intézet állami ellenőrzés alatt áll. — 2. *Előkészítő iskola egyéves önkéntesi vizsgálatra* VII. Rózsá-utca 33. Igazgatója *Gerő* Ferenc szolgálaton kívüli konv. főhadnagy.

rgt. Zombor. Nem szarvasbőr, hanem antilopbőr. Nyáron is viselik, de leginkább félcipőn. — Az az öltözködés a vidéki színházaknál (a fővárosban is csak az Operában) nem igen szokásos, kivéve a páholylátogatókat, — különösen a hölgyeket — akik a páholylátogatókhoz igazodnak.

S. R., Ujvidék. Annak a megyei lapnak a közlése téves, mert az ujvidéki járás lakossága most 55144; tíz év előtt 54511 volt. A többlet tehát csak 654.

D. G., Ujvidék. Nem vehetjük hasznát.

»Friss légkör.« Nem közölhető.

H. I-né, Pécs. Lapunk vezére a napokban Budapestre jön, akkor újból megemlítjük előtte. Legutóbb nem találta meg az iratok közt.

Dr. P. A., Baja. Közelebb sorra kerül.

O. L., Kossuthfalva. Intézkedtünk.

M. N. T., Gilád. Nem küldtük vissza, mert mindkettő sorra kerül. A jelzettel nem lehetett most leadni. Juniusban se veszti el aktualitását.

T. J., Szond. Intézkedtünk.

Levelező, Tittel. Hétfőn-keddén megteszi a szükséges lépéseket.

»Mindig megújul.« E fajta dolgot nem szívesen közlünk.

Gy. B., Zenta. Már rég idejét multa.

St., Zombor. Nem tudatták velünk, tehát nem is emlékeztünk meg róla.

R. B., Bácsalmás. Ostffy a kiscelli kerületet, Fráter a székhelyi képviseli.

Irnok kerestetik.

Órszállási jegyzői irodában azonnali belépéssel

irnok-helyettes

kerestetik havi utólagos részletekben folyósítandó évi 100 korona fizetés mellett.

Pályázatok alulírottához intézendők.

Neszmirák Mátyás

jegyző.

Bérbeadó nagy gépraktár és üzlethelyiség.

Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesület zombori székházban levő nagy

üzlethelyiség

a délvidék legnagyobb gépraktára 1 pincével s mellékkeliségekkel 10 évre legkevesebb 3000 korona haszonbér mellett, egy évi bér kaució letétele mellett

kiadó.

Az ajánlattal egyidejűleg 300 korona bánatpénz leteendő. A beérkező ajánlatok között az igazgatóválasztmány szabadon választhat s a szerződés is az igazgatóválasztmány jóváhagyása után lép életbe.

Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesület. Zombor.

Csurog község előljáróitól.

1626/911. szám.

Versenyterjesztési hirdetmény illetve ajánlati felhívás.

Alulírott község képviselőtestülete 123/911. kgy. sz. határozatában elhatározta, hogy a holt Tiszán egy

nyári szabaduszó fürdőházat

építtet s ezen célra 3.000 koronányi összeget állapított meg. A fürdőháznak körülbelül 1 kosárból kell állani, melynek hossza 12 m., szélessége 4.80 m. A kosár körül legalább 140—150 cm. széles járda legyen, azután pedig legalább a járda körül az északi, nyugati és déli részről 28 vetkőző kabinból, amelynek szélessége 100 cm., illetve 180 cm. Egyszersmind a kabinok között az északi részen 2 zárt kabin fürdő kosárral. A kabinok ajtója mind belülről volnának; a kabinok körül ismét az északi—nyugati és déli részen folyosóval látandó el, melynek szélessége 120 cm. Ezek volnának a főbb vonások, melyek szerint a fürdő felépítendő volna, azonban az ajánlattevőkre bizatik, hogy a megszavazott összeghez mérten a költségvetést és terveket **folyó hó 30-ig** okvetlenül nyújtsák be, amikor a zárt ajánlatok felbontatni fognak s a munkálat odaitelve lesz.

Csurog, 1911. május hó 16-án.

Mészik,

s. jegyző.

Beretkó Pál,

biró.

Nemzeti szálloda Bácsalmás

Bérlő: **Pály Gyula.**

A felsőbácska legjobban látogatott szállója. — Olcsó árak. — Gondos kiszolgálás. — Étterem és kávéház.

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb szőlészeti szaklapja

Borászati Lapok

mely már 43-ik évfolyamban hetenkint jelenik meg igen bő és változatos tartalommal

Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyokat ismerteti, hanem legelőkelőbb figyelemmel kíséri a külföldi tapasztalatokat is, minden kétséget kizárólag a legsokoldalúbb és legtartalmasabb szőlészeti ujság, mely minden más külföldi vagy hazai szaklapok olvasását fölöslegessé teszi

A „Borászati Lapok”

»Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületé«-nek hivatalos közlönye.

A Borászati Lapoknak a közgazdaság és a gyakorlati szőlőművelésnek és borászatnak szentelt rovatai igen kimerítőek, de különös súlyt helyez a tudósításokra is.

Minden előfizető évenként két nagy színes műmellékletet kap, valamely magyar szőlőfaj hű képét. Kéthetenkint ingyenes mellékletként veszik az előfizetők a »Gazdasági Tanácsadó« című lapot, mely nemcsak a mezőgazdaság, de főleg az állattenyésztés, baromfi-, méh-tenyésztés, kertészet, gyümölcsészet, háztartás stb. köréből veszi közleményeit.

Laptulajdonos:

Dr. Baross Károly örököse.

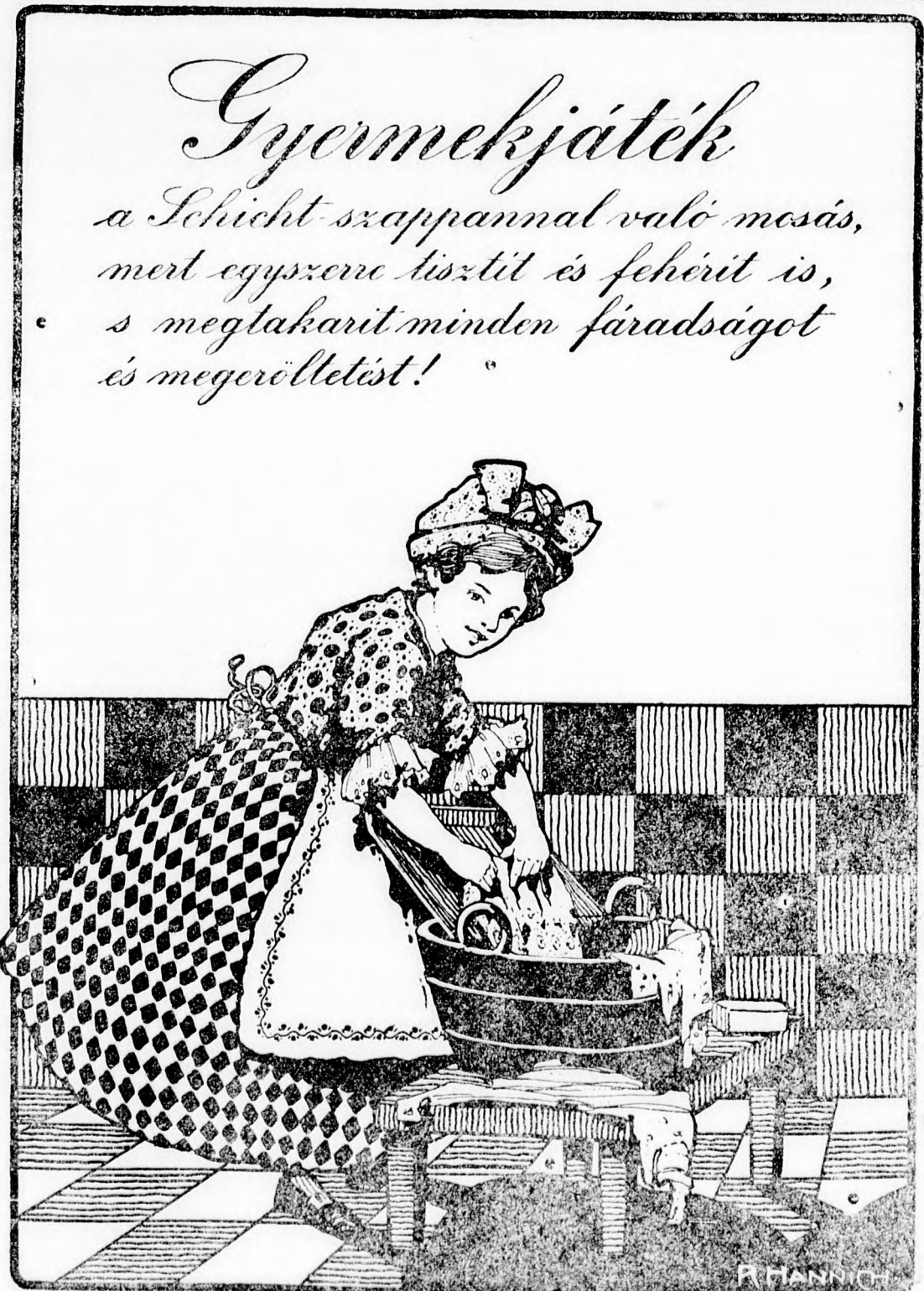
Szerk. és kiadásért felelős:

Dr. Drucker Jenő.

A lap előfizetési ára:

1 évre 12 K. 1/2 évre 6 K. 1/4 évre 3 K.

Mutatószámot 3 héten át készséggel küld a Borászati Lapok kiadóhivatala (Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.)

Szép birtok Boszniában

(Szlavónia közelében) 650 katasztrális hold, sik, kitűnő talaj, szép épületekkel, dus felszereléssel, vetésekkel együtt eladó. — Bővebb felvilágosítást ad:

Fürst Adolf, Kula.

3—3

2352/kig. 1911. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogvármegyei palánkai járásához tartozó **Ópalánka** községben ujonnan rendszeresített második

segédjegyzői állásra

pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása: a községi pénztárt terhelő évi 1300 évi korona fizetés.

Akik ezen állást elnyerni óhajtják, kötelesek az 1883. évi I. t. c. 6. §-a, illetve az 1900. évi t. c. 3. §-ában előirt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket legkésőbb folyó évi **junius hó 5-ik** napjáig bezárólag hozzám benyújtani.

A választás megtartása iránt később fogok intézkedni.

Palánkán, 1911. évi május hó 18-án.

Zsigmond János,
főszolgabíró.

2437 sz./kig. 1911.

Pályázati hirdetmény.

Titeli járáshoz tartozó **Káty** községben elhalálozás folytán üresedésbe jött községi

jegyzői állásra

pályázatot nyitok s felhívom mindazokat, kik ezen ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám f. évi **junius hó 26-ig** bezárólag annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembevételni nem fognak.

Az állás javadalmazása évi 2400 korona készpénzfizetés, 25 kat. hold föld haszonélvezete és szabad lakás.

Titel, 1911. május 18-án.

Szemző János,
főszolgabíró.

2—1

A Máv. nyári menetrendje.

A m. kir. államasutak vonalain és általuk kezelt magánvasutakon május 1-én a nyári menetrend lépett életbe, mely a következő lényegesebb változásokat tartalmazza:

A Budapest keleti pályaudvar—belgrádi vonalon. A Szabadkáról d. e. 8. ó 43 p induló és Budapest kel. pályaudvarra d. u. 1 ó 50 p érkező személyvonat Szabadkáról már d. e. 7 ó 54 p indul és Budapest kel. pályaudvarra d. u. 12 ó 40 p érkezik.

A Budapest kel. pályaudvarról este 8 ó induló Kunsztmiklós-Tassra este 9 ó 41 p érkező személyvonat Budapest keleti pályaudvarról már este 6 ó 45 p indul és Kunsztmiklós-Tassra este 8 ó 43 p érkezik.

A Kiskőrös—kalocsai vonalon. A Kiskőrösről reggel 7 ó 5 p induló, Kalocsára d. e. 8 ó 16 p érkező személyvonat Kiskőrösről már reggel 6 ó 35 p indul és Kalocsára reggel 7 ó 41 p érkezik.

A Kalocsáról d. e. 9 ó 18 p induló, Kiskőrösre d. e. 10 ó 30 p érkező személyvonat Kalocsáról már délelőtt 8 ó 14 p indul és Kiskőrösre d. e. 9 ó 22 p érkezik.

Az újvidék—beocsini vonalon. Az Újvidékről reggel 4 ó 23 p induló, Beocsinba reggel 5 ó 39 p érkező személyvonat most este közlekedik és pedig Újvidékről este 8 ó 50 p indul Beocsinba pedig este 9 ó 57 p érkezik.

A szeged-rókus—szabadka—dáljai vonalon a Szeged-Rókusról reggel 7 ó 48 p induló, Gombosra d. u. 12 ó 53 p érkező, valamint a Gombosról d. u. 3 ó 31 p induló, Szeged-Rókusra este 7 ó 53 p érkező személyvonatok forgalma kiterjesztetik a gombos—dáljai vonalrészre, előbbi vonat Dáljára d. u. 2 ó 15 p érkezik, utóbbi Dáljáról 1 ó 49 p indul.

A baja—újvidéki vonalon a Regőcéről reggel 5 ó 25 p induló, Bajára reggel 6 ó 33 p érkező, hetenként háromszor közlekedő személyvonat már Zomborból kiindulónaponta közlekedik. Zomborból éjjel 4 ó 10 p indul és Bajára reggel 6 ó 59 p érkezik.

Bajától—Zomborig egy új személyvonat helyettesített forgalomba. Bajáról d. u. 5 ó 15 p indul és Zomborba este 7 ó 47 p érkezik. 3—1

Elsőrendű

kartelen kívüli

Superphosphát

17—19% kizárólag

ROSENBERG ADOLF bácsalmási
nagykereskedő cégnél kapható.

Kérjen ajánlatot.

BOROK!

o Saját termésű, jó minőségű boraim o eladók. Még pedig:

- 180 hktl. olasz rizling
- 70 hktl. erdei fehér bakár
- 50 hktl. magyarka
- 30 hktl. kővidinka
- 20 hktl. ezerjő
- 40 hktl. nemes kadár.

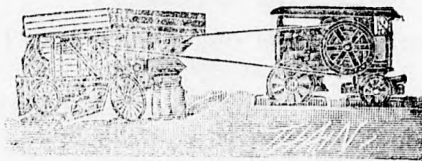
A vasut állomás mellett levő saját telepemem megtekinthető. — Kivánatra mintát küldök.

A borok tisztaságáért kezeskedem.

B. Herczeg István
Keczel.

HA ÖN

egy gazdaságos
üzembiztos
kiváló munkateljesítményű

motoros cséplőkészletet előnyös árban,
kedvező fizetési módozatokkal teljes szavatossággal,
beszerezni óhajt, úgy forduljon megkereséssel

SZÜCS ÖDÖN

Budapest, VI., Nagymező-utca 66.

szám alatti mezőgazdasági és ipari gépkereskedelmi vállalatához mely cég felszólítására árjegyzéket és költségvétést díjmentesen küld meg.

A kész szőlővédelmi porok közt legrégibbek és ma is legáltalánosabban el vannak terjedve

a Dr. Aschenbrandt porok

És pedig a

BORDÓI POR a levelek és vesszők peronosporája és a RÉZKÉNPOR a fürtperonosporra és lisztharman ellen.

Ezen utóbbi szer segítségével a múlt évben sikerült sok ezer hold szőlő termését teljesen megmenteni.

A bordói por ára kg-ként 50 kg-os zsákokban 62 fillér, kisebb zsákokban 66 fillér.

A rézkénpor ára kg-ként 50 kg-os zsákokban 44 fillér, kisebb zsákokban 48 fillér.

Vezérképviselet a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

A porok azonkívül kaphatók: Kalcina Sándornál BÁCSFÖLDVÁRON. — Ifj. Varró Péternél TOPOLYÁN. — Rukavina Nándornál, Farkas J.-nál, Neményi és Társánál és Vetró Jánosnál SZABADKÁN. 13—7

BUTOR

legegyszerűbb és lelegegánsabb kivitelben készpénzért és részletfizetésre legolcsóbban beszerezhető

HAAS és WEISZ cégnél

Telefonszám 143.

BAJA

Telefonszám 143.

a Bajavidéki Takarékpénztár épületében, a Városháza épületével szemben.

Kárpitos munkákat és terüzerinti lakberendezéseket elvállalunk, meghívásra azonnal jövőnk.

20—1

HIVATALOS

bélyegzőket pecsényo-
mókat, keletbélyegzőt, szá-
mozógépeket és minden e
szakba vágó munkát a legju-
tányosabban készít az

Első magyar ruggyanta-
bélyegzőgyár és intézet:

GEDULDIGER HUGÓ
vésnök

BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körut 17. sz.

A Bácsmegeyi Gazdaszövetség szállítja.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

HUNGARIA-FÜRDŐ ZOMBOR.

GÖZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig,
szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken
mindig délután fél 2 órától 6-ig.

**Kitűnő masször és elsőrendű
tyukszemvágó a fürdőben.**

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap
vasárnap délután kivételével használhatják.
A meleg vízmedence naponta kétszer
kimosva és állandóan friss víz.

Fiu-internátus Zentán.

Középiskolai és elemiskolai
tanulók részére.

Bentlakó tanári felügyelet.

**Korrepetálás. Kötelező német
és francia társalgás. Zene. Festés.
Vívás. Leggondosabb, családias
nevelés. Kifogástalan ellátás.**

Igen kicsi, korlátolt létszám.

Évi ellátás díja 600 kor.

Prospektust kívánatra küld a Zentai
Diákotthon igazgatósága. Telefon 50

26-3

FINOMNÁ TESZIK A NŐT

KAPHATÓK MINDENÜTT

Gyártja: **Vöröskereszt gyógyszer-
tár UJPESTEN.**

Hoffman Mihály Özvegye

lakásberendezési vállalata
SZABADKÁN.

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de min-
dig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

MÁRTON ISTVÁN

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep

SZEGED

Boldogasszony-sugárut 58. szám.

Legújabb szerkezetű fordítható **tekeasz-
talok** jótállás és kedvező fizetési feltételek
mellett. **Régi tekeasztalok** becserélése
méltányos áron. Teljes kávéházi berende-
zések, tekeasztalok átvonása és javítása
Raktáron tart **dákókat** és mindenféle ká-
véházi felszerelések.

Rajzok és költségvetések ingyen

TRAPPISTA

legjobb minőségű csemege sajt és

Ementáli sajt,

szép és jóízű, Gádor községben készült

4 $\frac{1}{2}$ klgr. 10 korona

= franco küldéssel =

Márián Györgynél Gádor (Bácsmegeye).

Itt kapható még

tiszta tojasos tarhonya

kilónként 1.50 fillérrel.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek a

„Bácsmegeye“

kiadóhivatalában

Budapest, Teréz-körut 2. sz.

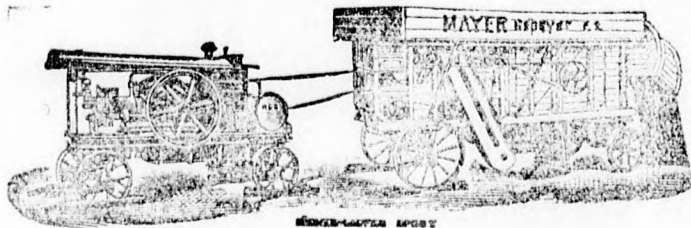
BENZINMOTOR • BENZINMOTOR • BENZIN

CSÉPLŐGARNITURÁK

Mielőtt cséplőgarnitúrát vesz, saját érdekében kérjen árjegyzéket a

Mayer Gépgyár Részvénytársaság-tól,

Szombathely vagy Budapest, VI. Váci-körut 61.

60 év óta gyártunk
cséplőgarnitúrákat.

Sok ezer köszönőlevél
az ország minden
részéből.

26-20

BENZINMOTOR • BENZINMOTOR • BENZIN

